

Folketinget
ft@ft.dk

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M valg@im.dk
W valg.im.dk

Dato: 27. september 2011
Enhed: Kommunaljura
Sagsbeh.: DEPDGT
Sags nr.: 1110156
Dok nr.: 652440

Fra Poul Vang, Lindebo 15, lejl. 88, 2630 Taastrup, har Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 12. september 2011 telefonisk modtaget en klage, hvor Poul Vang, som er svagsynet, klager over, at der i forbindelse med hans stemmeafgivning til folketingsvalget den 15. september 2011 udover hans hustru skulle medvirke en valgstyrelse/tilforordnet vælger.

Poul Vang oplyste, at han var meget utilfreds med denne ordning, som han fandt nedgørende og urimelig. Han ønskede at kunne afgive sin stemme uden andres medvirken end sin hustru.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 49, stk. 1, jf. stk. 4, i lov om valg til Folketinget, at vælgere, der på grund af manglende førlighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet eller i øvrigt foretage stemmeafgivningen på den i § 48 foreskrevne måde, kan forlange fornøden hjælp til stemmeafgivningen, såfremt vælgeren umiddelbart over for dem, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme. Der kan herved ske de nødvendige lempelser i den foreskrevne fremgangsmåde, herunder gives adgang til at foretage stemmeafgivning umiddelbart uden for stemmelokalet, jf. lovens § 49, stk. 1, 2. pkt.

Efter lovens § 49, stk. 2, 1. pkt., ydes hjælp til stemmeafgivningen af 2 valgstyrelser eller tilforordnede vælgere. I stedet for den ene valgstyrelse eller tilforordnede vælger kan vælgeren forlange hjælp til stemmeafgivningen af en person, der er udpeget af vælgeren selv, jf. lovens § 49, stk. 2, 2. pkt. Ønsker en vælger, der har behov for hjælp til stemmeafgivningen, hjælp fra en personligt udpeget hjælper, skal der således i alle tilfælde tillige medvirke en myndighedsperson i form af en valgstyrelse eller tilforordnet vælger.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan videre oplyse, at lovens § 49, stk. 2, er affattet ved en lovændring i 2008 (lov nr. 1347 af 19. december 2008 om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg).

De tidligere gældende særlige regler om blinde og svagsynede vælgers ret til ved stemmeafgivningen på afstemningsdagen at lade sig bistå alene af en personligt udpeget hjælper blev samtidigt ophævet. Også blinde og svagsynede vælgere kan således kun forlange, at hjælpen ydes af den person, som vælgeren selv har udpeget, når der samtidig medvirker en myndighedsperson.

Af forarbejderne til lovændringen fremgår om baggrunden for, at der i alle tilfælde tillige skal medvirke en myndighedsperson i form af en valgstyrrer eller tilforordnet vælger på valgdagen, at risikoen for utilbørlig påvirkning af vælgeren ved stemmeafgivningen herved modvirkes, og at offentlighedens tillid til valghandlingen og dennes neutralitet sikres.

Ved ophævelsen af den særlige regulering af blindes og svagsynedes mulighed for hjælp ved stemmeafgivningen sikres, at også blinde og svagsynede får samme beskyttelse mod utilbørlig påvirkning som andre vælgere med behov for hjælp ved stemmeafgivningen. Netop blinde og svagsynede har ikke selv mulighed for at kontrollere, om den tillid, de udviser den personligt valgte hjælper, rent faktisk bliver overholdt, dvs. at hjælperen afkrydser stemmesedlen i overensstemmelse med vælgerens vilje. Blinde og svagsynede vælgere kan heller ikke kontrollere, om hjælperen ved en fejl krydser stemmesedlen forkert af. Myndighedspersonens tilstedeværelse er således vælgerens garanti for, at krydset bliver sat der, hvor vælgeren har ønsket det.

Endvidere fremgår det af forarbejderne om baggrunden for lovændringen, at Danmark den 30. marts 2007 har undertegnet FN's konvention om handicappedes rettigheder. I artikel 29 i FN's konvention om handicappedes rettigheder er der fastsat nærmere regler om handicappedes deltagelse i det politiske og offentlige liv, herunder at alle handicappede selv skal kunne udpege en hjælper til brug ved stemmeafgivning. Ved lovændringen sikres, at den danske valglovgivning bringes i fuld overensstemmelse med ordlyden af artikel 29 i FN's konvention om handicappedes rettigheder.

Endvidere sikres, at der gælder de samme regler for hjælp til stemmeafgivningen til de vælgere, der har behov herfor, uanset om de er blinde, svagsynede eller af andre grunde ikke er i stand til at gennemføre stemmeafgivningen på den foreskrevne almindelige måde.

Der henvises til nærmere til det lovforslag, der lå til grund for lovændringen, (FT 2008-09, lovforslag nr. L 17, tillæg A, side 821 ff.) og til det høringsnotat, velfærdsministeren afgav som led i Folketingets behandling af lovforslaget (Kommunaludvalget, L 17, bilag 1).

Efter lovens § 51, stk. 1 må de personer, der forestår afstemningen, ikke under afstemningen give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, på hvilket parti (kandidatliste) eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme. Endvidere må de efter bestemmelsen ikke over for uvedkommende oplyse, om en vælger har været til stede for at afgive stemme eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning.

De myndighedspersoner, der medvirker ved afstemningen, har således tavshedspligt med hensyn til, hvad de får at vide om en vælgers stemmeafgivning. Det gælder også, hvis myndighedspersonen medvirker som hjælper.

Klageren underrettes herfra om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder / Christian Vigh